

آشنایی با ساختار و مقررات استخدامی نیروی انتظامی

مؤلفان:

عبداله مجیدی
اکبر استرکی

سعید فتح الهی
جواد کاملی

آشنایی با ساختار و مقررات استخدامی نیروی انتظامی / مولفان عبدالله مجیدی... [و دیگران]؛
ویراستار علیرضا غلامی؛ [برای معاونت آموزش دانشگاه علوم انتظامی، اداره کل تدوین متون
آموزشی]؛ -- تهران: جهان جام جم، ۱۳۸۴.
۱۱۲ ص: جدول، نمودار. -- (معاونت آموزش دانشگاه علوم انتظامی ناجا، اداره کل تدوین
متون آموزشی؛ [ج ۳۹])

ISBN: 964-8625-56-5

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیپا.

۱. علوم نظامی -- ایران -- دستنامه های افسران. ۲. نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران.
۳. نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران -- کارمندان -- شرایط استخدامی. ۴. استخدام دولتی --
قوانین و مقررات -- ایران. الف. مجیدی، عبدالله، ۱۳۳۸- ب. فتح الهی، سعید- ج. اسنرکی،
اکبر- د. کاملی، جواد- ه- دانشگاه علوم انتظامی ناجا. اداره کل تدوین متون آموزشی. و. عنوان.
ز. فروست. ج. ۳۹

۳۷۸/۵۵

LGR۹۹۶/۵۲

۸۴-۲۵۹۳۵ م

کتابخانه ملی ایران

آشنایی با ساختار و مقررات استخدامی نیروی انتظامی
مولفان: عبدالله مجیدی، سعید فتح الهی، اکبر اسنرکی، جواد کاملی

ویراستار: علیرضا غلامی

مدیر اجرایی: محمدرضا نادرپور

صفحه آرا: انسیه شعاع

طراح جلد: محمد خدایی

لیتوگرافی: بهنور پرداز

چاپ: نگرش

نوبت چاپ: اول

شمارگان: ۳۰۰۰ جلد

سال انتشار: ۱۳۸۴

قیمت: ۱۰۰۰۰ ریال

ناشر: مؤسسه انتشاراتی جهان جام جم

نشانی: تهران - خ جنت آباد شمالی - خ گلزار غربی - کوچه شهید محسنی بعد - پلاک ۱۳

تلفکس: ۴۴۸۲۹۲۳۱

پیشگفتار

دانشگاه علوم انتظامی به عنوان مرکز تربیت افسران مؤمن، متعهد و متخصص، رسالت عظیمی در تأمین کارکنان مورد نیاز ناجا و ارتقاء علمی آنان در طول خدمت مقدس ر برعهده دارد.

تولید و انتشار علوم پلیسی، مکتوب و مستند نمودن تجارب و یافته‌های علمی و تجربی نیز یکی دیگر از رسالت‌های این دانشگاه محسوب می‌شود.

در راستای مأموریت‌های یاد شده، تألیف کتاب‌های علمی آموزشی توسط اساتید و صاحب‌نظران در برنامه‌های جاری معاونت آموزش دانشگاه گنجانده شده است تا در این رهگذر انتقال دانش به دانشجویان، فراگیران و سایر علاقه‌مندان روند مطلوب‌تری داشته باشند.

امیدواریم با تداوم روند موجود و انتشار متون جدید، بتوانیم ضمن انجام رسالت و مأموریت‌های متصوره به ارتقاء سطح علمی و مهارتی کارکنان ناجا و در نهایت ارتقاء کمی و کیفی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران کمک نموده و رضایت خداوند متعال را کسب نماییم.

بدین وسیله از زحمات کلیه عزیزانی که در این خصوص ما را یاری نموده و یا می‌نمایند، به ویژه اساتید و مؤلفان گرامی، همکاران آموزشی و گروه‌های علمی تقدیر و تشکر می‌نمایم.

معاون آموزشی دانشگاه علوم انتظامی
سرهنک پاسدار مهندس علی‌اصغر نیکنام

مقدمه

تولید منابع آموزشی غنی ترین بخش فرآیند برنامه ریزی آموزشی در دانشگاهها و موسسههای علمی و آموزشی است و دانشگاه علوم انتظامی نیز به عنوان مرکز ثقل دانش، بینش و مهارت در علوم پلیسی، از این فائده مستثنی نیست. بنابراین، با توجه به توسعه و گسترش فناوری در علوم پلیسی و انتظامی، لزوم دگرگونی اساسی در نظام آموزشی دانشگاه علوم انتظامی بیش از پیش احساس گردید و به همین منظور تولید منابع و متون آموزشی به عنوان بخشی از نظام آموزشی دانشگاه علوم انتظامی در دستور کار قرار گرفت بطوری که در چند سال اخیر گامهایی در جهت تولید منابع و متون آموزشی در حوزههای تخصصی علوم پلیسی برداشته شده است که هنوز مراحل اولیه را طی می کند، در این مرحله دانش، بینش، مهارتها و ارزشهای علوم پلیسی تدوین، تنظیم و به رشته تحریر درآمده است تا به لحاظ تئوریک و نظری علوم پلیسی و انتظامی را پوشش دهد. در این راستا، اداره کل تدوین متون آموزشی معاونت آموزش، با تألیف و ترجمه متون آموزشی، امکان تحقق اهداف ذیل را در نظام آموزشی دانشگاه فراهم می سازد:

الف) بالابردن توان شناختی و علمی دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی

مهم ترین هدف تولید متون آموزشی بالابردن شناخت، بینش و مهارت دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی است. این شناخت را می توان به چند دسته تقسیم کرد:

- ۱- آموختن و یادآوری دانش و اطلاعات تخصصی علوم پلیسی؛
- ۲- درک و فهم تخصصی علوم انتظامی؛
- ۳- بکار بردن اصول، قوانین و روشهای خاص علوم انتظامی؛
- ۴- تجزیه و تحلیل و نقد مسائل، عوامل و پدیدههای انتظامی؛
- ۵- تولید، ارتقاء و اصلاح علوم پلیسی در کشور؛
- ۶- بکارگیری روشها و تکنیکهای علوم پلیسی گذشته و حال

ب) بالا بردن مشارکت فردی و جمعی دانشجویان

با تدوین منابع می توان ارزشها، علایق و نگرشهای دانشجویان پلیس را بالا برد و با بالا بردن آن می توان:

- ۱- امکان خوب گوش دادن را برای دانشجویان فراهم آورد.
- ۲- امکان مشارکت فردی و جمعی را در حوزههای مسائل اجتماعی در دانشجویان مهیا نمود.
- ۳- دانش، بینش و مهارت را برای دانشجویان مهیا کرد تا بتوانند به انکای آن از عملکرد و توان علمی و تخصصی خود در حوزه فعالیتهای انتظامی دفاع نمایند.
- ۴- امکان کنترل رفتار و گفتار را برای دانشجویان مهیا ساخته تا نظام آموزشی و منش انتظامی را پیوسته به صورت نظام ثابت ذهنی در خود به وجود آورند.

ج) بالا بردن تواناییهای مهارتی دانشجویان علوم انتظامی

تسلط بر مهارت‌های علمی، تجربی، سنتی و عمومی پلیسی یکی از اهدافی است که با تولید ر تدوین منابع آموزشی نهادینه خواهد شد. با ایجاد این منابع سازماندهی شده می‌توان:

- ۱- امکان مشاهده دقیق و هدفمند وقایع و پدیده‌های پلیسی را برای دانشجویان مهیا نمود.
- ۲- پیروی و تقلید از قوانین، روشها و ضوابط عمومی و علمی علوم پلیسی را برای دانشجویان فراهم کرد.

۳- دقت و سرعت عمل را در دانشجویان بالا برد.

۴- رعایت نظم و انضباط در انجام عملیات انتظامی را برای دانشجویان مهیا کرد.

۵- تسلط کامل بر وظایف اجرایی و شغلی برای دانشجویان را به وجود آورد.

د) شناخت ارزشهای مشترک جامعه و پلیس

با تولید منابع و متون آموزشی از دانشجویان پلیس توقع آن می‌رود که شناخت دقیقی از ارزشها، علایق، گرایشها، باورها و عقاید جامعه خود داشته و آنها را در انجام وظایف بکار گیرند، این شناخت می‌تواند شامل موارد ذیل باشد:

۱- شناخت ارزشهای مشترک عمومی جامعه و پلیس؛

۲- شناخت حقوق سازمانی و انسانی شهروندان از سوی پلیس؛

۳- ایجاد حس وفاداری به کشور، نظام و پلیس؛

۴- احساس احترام و تعلق خاطر نسبت به آرمانها، می‌راث، تاریخ، نهادهای اجتماعی، ارزشهای اسلامی و انسانی.

تغییر و ارتقای نظام تعلیم و تربیت در دانشگاه علوم انتظامی مسئله ای است که قابل شک و خدشه نیست و دانشگاه باید در این برهه از زمان با تولید، تدوین و تألیف منابع و متون آموزشی گام بردارد و در این راستا دانشگاه علوم انتظامی با ایجاد تشکیلات و مدیریت مستقل تصمیم به تولید منابع و محتوای آموزشی گرفته که متن حاضر حاصل زحمات یکی از تولید کنندگان عرصه تولید، و تدوین منابع و متون آموزشی است. امید است کارشناسان، محققان و مسئولان؛ منابع تولید شده را مورد نقد و اصلاح قرار داده و نقاط خلاء را به اطلاع نویسندگان گروه علمی مربوط و معاونت آموزش دانشگاه برسانند تا در جهت پرکردن خلاء، موجود در علوم پلیسی و انتظامی اقدام لازم صورت پذیرد.

در پایان توفیق روز افزون نویسندگان، مترجمان و تلاشگران عرصه تولید متون آموزشی دانشگاه علوم انتظامی را از خداوند متعال خواستارم.

مسئول طرح تدوین متون آموزشی دانشگاه علوم انتظامی

محمدرضا نادرپور

۱	فصل اول: اصول و مبانی نظری سازماندهی
۱	هدفهای یادگیری
۲	مقدمه
۳	اهمیت سازمان
۳	ساختار سازمان
۳	نمودارهای سازمانی و مزایای آن
۴	ویژگیهای ساختار (ابعاد ساختاری)
۴	پیشگیری
۵	حیطه نظارت
۷	رسمیت
۷	تمرکز
۸	طراحی سازمان
۸	ابعاد محتوایی (عواملی که ساختار را تعیین می کنند)
۹	انواع ساختار
۱۹	الگوی طراحی ساختار سازمان
۲۱	سوالات فصل اول
۲۳	فصل دوم: آشنایی با نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران
۲۳	هدفهای یادگیری
۲۴	مقدمه
۲۴	تعاریف اولیه
۲۵	فرماندهی کل نیروهای مسلح
۲۷	سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران
۳۳	ارتش جمهوری اسلامی ایران
۳۴	وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران
۳۵	شورای عالی امنیت ملی
۳۸	سوالات فصل دوم
۳۹	فصل سوم: هدفهای یادگیری
۴۰	مقدمه
۴۲	بررسی قانون تشکیل نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران
۴۴	تابعیتهای نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران
۵۰	وظایف نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران

۵۲	وظایف و مأموریت‌های ۲۸ گانه نیروی انتظامی
۵۷	سازمان حفاظت و اطلاعات
۵۹	سازمان عقیدتی سیاسی
۶۱	شرح نمودار سازمانی
۷۰	سوالات فصل سوم
۷۱	فصل چهارم: آشنایی با مقررات استخدامی نیروی انتظامی
۷۱	اهداف یادگیری
۷۲	مقدمه
۷۲	اهداف مدیریت منابع انسانی
۷۲	وظایف مدیریت منابع انسانی
۷۳	شرحی بر قانون استخدامی ناجا
۷۴	شغل، رشته شغلی و رشته خدمتی
۷۵	رسته و رشته‌های خدمتی
۷۶	انواع مشاغل در ناجا
۷۷	انواع استخدام در ناجا
۷۸	برنامه‌ریزی نیروی انسانی
۷۹	کارمندیابی، انتخاب و استخدام
۸۱	برنامه‌های آموزشی در ناجا
۸۴	ترفیعات، ارزشیابی و انتصابات
۸۵	وضعیت ترفیع دانش‌آموختگان
۸۶	وضعیت ترفیع کارمندان
۸۹	انتصابات و مقررات مربوط
۹۰	وضعیت خدمتی کارکنان (از ماده ۱۰۳ الی ماده ۱۱۷)
۹۴	امور انضباطی، تشویقات، تنبیهات و نحوه رسیدگی به شکایات
۹۴	دریافتی کارکنان
۹۷	حقوق بازنشستگی، وظیفه و مستمری
۹۷	مواد تکمیلی
۹۹	سوالات فصل چهارم
۱۰۱	منابع و مآخذ